

נשיא ומייסד
הרב שאול ישראלי זצ"ל

מופק בסיוע של:
ההסתדרות הציונית העולמית
המחלקה לשירותים רוחניים בתפוצות

חִמָּה יָמִים HEMDAT YAMIM

פְּרֻשַׁת הַשָּׁבוּעַ תְּרוּמָה תש"ף

לא להזיז את הארון! מדוע? התשובה: הַנְּגִי!

הרב יוסף כרמל, ראש כולל 'ארץ חמדה'

בארון ובמשמעותו הרוחנית עסקנו ב'חמדת ימים' לפרשות תְּרוּמָה, תְּצַוָּה, כִּי תִשָּׂא, ויִקְהַל-פְּקוּדֵי תִשְׁעִיזוּ. ננסה גם בדברינו אלה לשפוך אור נוסף על כלי קודש מיוחד זה.

כאשר דוד המלך נאלץ לברוח מפני אבשלום בנו, הוא עמד בפני האתגר המיוחד שהנביא מתארו וז"ל:

(כג) וְכָל הָאָרֶץ בּוֹכִים קוֹל גָּדוֹל וְכָל הָעָם עֹבְרִים וְהַמֶּלֶךְ עֹבֵר בְּנַחַל קְדְרוֹן וְכָל הָעָם עֹבְרִים עַל פְּנֵי דָרֶךְ אֶת הַמֶּדְבָּר:

(כד) וְהִנֵּה גַם צְדוֹק וְכָל הַלְוִיִּם אִתּוֹ נִשְׂאִים אֶת אֲרוֹן בְּרִית הָאֱלֹהִים וַיִּצְקוּ אֶת אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וַיַּעַל אֶבְיָתָר עַד תָּם כָּל הָעָם לַעֲבוֹר מִן הָעֵיר:

(כה) וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְצְדוֹק הֲשֵׁב אֶת אֲרוֹן הָאֱלֹהִים הָעֵיר אִם אֶמְצָא חֵן בְּעֵינֵי יְקֹנָן וְהִשְׁכַּנִּי וְהִרְאֵנִי אֹתוֹ וְאֵת נוֹהוֹ:

(כו) וְאִם פֶּה יֹאמֵר לֹא חִפְצָתִי בְּךָ הַנְּגִי יַעֲשֶׂה לִּי כַּאֲשֶׁר טוֹב בְּעֵינָיו (שמואל ב' ט"ו).

הפסוק הראשון (כג) מתאר את גודל המשבר שעבר על דוד המלך ותומכיו. הבכי מבטא את גודל השבר, את האכזבה והתסכול מכפיות הטובה של הבן הסורר – אבשלום, וגם את כפיות הטובה של רוב עם ישראל, שתמך במרד אבשלום והפנה עורף לדוד, למרות שהעלה אותם מ'בירא עמיקתא לאיגרא רמא'. בכי זה מבטא גם את הפחד מן העתיד הבלתי צפוי לדוד ולמעט תומכיו, עם עזיבתם את הארמון, ואת המחסה של חומות ירושלים.

הפסוק השני (כד) צופן בחובו הפתעה מאוד חיובית לדוד. שני ראשי משפחות הכהונה, צדוק מבני אלעזר ואביתר מבני איתמר, הצטרפו לתומכיו. הם הביאו אתם "נשק" רב עוצמה, אֶת אֲרוֹן בְּרִית הָאֱלֹהִים. ארון זה הוא הכלי החשוב ביותר והיקר ביותר המופיע בפרשת תְּרוּמָה. הארון מכונה בכתוב: "אֲרוֹן הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר נִקְרָא שֵׁם שָׁם יְקֹנָן צְבָאוֹת יֹשֵׁב הַכְּרִבִּים עֲלָיו" (שמואל ב' ו' ב). מקומו המיוחד של הארון בא לידי ביטוי גם בדברי הרמב"ן בהשגות למנן המצוות של הרמב"ם מצוות עשה לג: "ולכן אצלי עשיית הארון והכפורת לשום שם העדות תמנה מצוה בפני עצמה". כלומר, לשיטת הרמב"ן, רק עשיית הארון מנויה כמצוות עשה, משאין כן שאר הכלים, וז"ל: "ולכן לא נמנה אנחנו עשיית השלחן והמנורה והמזבח מצוה".

אם כך, דוד היה צריך לשמוח מאוד על ההתפתחות החשובה. ערך תמיכתם של שני הכוהנים הגדולים לא יסולא בפז והצטרפותו של ארון הברית הייתה מעניקה הילה של קדושה למחנהו. אף על פי כן, בשני הפסוקים הבאים (כד-כה) דוד מלמד אותנו לקח כפול לדורות:

ראשית, תקופת נדודי השכינה הסתיימה! דוד מבקש מצדוק, שיבחר בימי שלמה ככהן הגדול הקבוע לדורות (עיינו גם יחזקאל מ"ד טו), להחזיר את הארון למקומו משכנו הקבוע בירושלים.. ירושלים ורק היא, הינה המקום הקבוע להשכנת שכינה. מרגע שיבנה בית המקדש בירושלים לא תזוז שכינה מכותל מערבי, לעולם. לכן, גם בשממונה של ירושלים הר הבית בקדושתו עומד (רמב"ם ודלא כראב"ד).

שנית, דוד מפגין עוצמה אמונית יוצאת דופן. הוא מלמד את הסובבים אותו, כי אם מעשיו גורמים לו למציאת חן בעיני הקב"ה, הרי שהקב"ה יחזירו לכיסאו והוא יזכה להמשיך ולממש את חזון הפיכתה של ירושלים למרכז הרוחני והפוליטי של עם ישראל, לעולם. בלשון הכתוב: "אִם אֶמְצָא חֵן בְּעֵינֵי יְקֹנָן וְהִשְׁכַּנִּי אֹתוֹ וְאֵת נוֹהוֹ". אומנם, אם הקב"ה לא חפץ בדוד ו/או במפעלו הרוחני והממלכתי, גם אז דוד מקבל על עצמו עול מלכות שמים ללא פקפוק. בלשון הכתוב: "וְאִם פֶּה יֹאמֵר לֹא חִפְצָתִי בְּךָ הַנְּגִי יַעֲשֶׂה לִּי כַּאֲשֶׁר טוֹב בְּעֵינָיו". דוד משתמש בלשונו של אברהם הַנְּגִי (בראשית כ"ב א). כשם שבהקרבת יצחק, שמשמעותו חיסול המשך דרכו של אברהם, אם זה רצון הקב"ה, אברהם מכריז: הַנְּגִי, כך עזיבת ירושלים מבחינת דוד, היא הרס וויתור על חזונו וחלומותיו. אך, אם זה רצונו של הקב"ה, דוד גם הוא מכריז: הַנְּגִי.

הבה נתפלל כי הקב"ה יצליח דרכנו הן כבניו של אברהם אבינו

והן כחייליו של דוד המלך חי וקיים, כדי שתפילתנו תתקבל, עלינו להכריז: הַנְּגִי ואולי נזכה שוב לנוכחות שכינה, שבאה לידי ביטוי גם בנוכחותו של הארון.

<p>לע"י ר' אליהו כרמל ז"ל נלביע ח' באייר תשע"ו</p>	<p>לע"י הרב ישראל רוזן זצ"ל נלביע י"ג בחשוון תשע"ח</p>	<p>לע"י תמר ליכטנשטט האהובה יהי זכרה ברוך</p>	<p>לע"י ר' מאיר וגב' שרה ברכפלד ז"ל (שרה - נלביע ט"ז בטבת תש"ף)</p>	<p>לע"י הרב אשר וסרטיל ז"ל נלביע ט' בכסלו תשס"ט</p>
<p>לע"י הרב שלמה מרזל זצ"ל חבר הנהלת 'ארץ חמדה' נלביע י' באייר תשע"א</p>	<p>לע"י הרב ראובן אברמן זצ"ל חבר הנהלת 'ארץ חמדה' נלביע ט' בתשרי תשע"ו</p>	<p>לע"י מרת שרה ונגרובסקי ע"ה בת ר' משה זאב נלביע י' בתמוז תשע"ד</p>	<p>לע"י גב' אסתר שמש ע"ה נלביע כ' באב תשע"ז</p>	<p>לע"י מר שמואל שמש ז"ל חבר הנהלת 'ארץ חמדה' נלביע י"ז בסיוון תשע"ד</p>
<p>לע"י גיטה ואברהם קליין ז"ל, (אברהם - נלביע ב' עומר תשע"ט) לע"י הנופלים במערכה על הגנת המולדת הי"ד</p>				

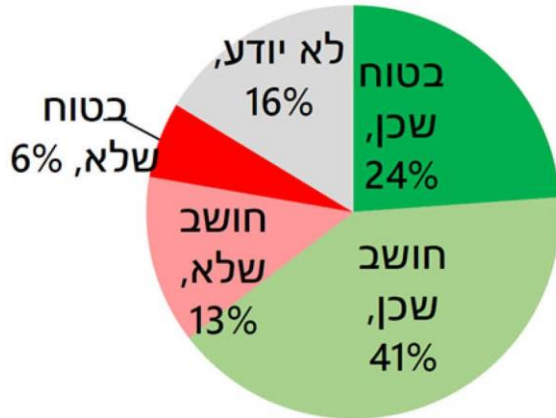
סוגיות משפטיות מודרניות בתנ"ך

65% מהציבור היהודי מוכנים להתדיין בבתי דין לממונות

הרב עידו רכניץ

לקראת שבת משפטים תש"ף, מכון דיאלוג ביצע עבור מכון משפטי ארץ סקר בנוגע לעמדות הציבור היהודי, בעניין המשפט העברי.

הסקר מלמד על אמון גדול מאד של כלל הציבור היהודי במשפט העברי, ובתמיכה בהרחבת ההשפעה של המשפט העברי במדינת ישראל.

אם תהיה לך מחלוקת כספית בסכום של עד 40,000 שח, האם תסכים להתדיין בבית דין שאתה תבחר מתוך אחד מבתי הדין הפרטיים?

עוד פרטים בדף הפייסבוק של מכון משפטי ארץ [כאן](#)

להלן הממצאים העיקריים של הסקר:

הסתמכות על המשפט העברי בפסקי דין בבתי המשפט

תומכים - 64%

מתנגדים - 20%

לא יודע - 16%

התחשבות בחוות דעת ע"פ המשפט העברי בחקיקת הכנסת

תומכים - 67%

מתנגדים - 20%

לא יודע - 13%

לימוד המשפט העברי וערכיו במערכת החינוך

תומכים - 78%

מתנגדים - 15%

לא יודע - 7%

מתן תמריץ ממשלתי להתדיינות בבתי דין פרטיים שדנים על פי המשפט העברי

תומכים - 55%

מתנגדים - 28%

לא יודע - 17%

הסכמה להתדיין בבית דין פרטי במחלוקת עד 40,000 ש"ח

תומכים - 65%

מתנגדים - 19%

לא יודע - 16%

<p>לע"י שלמה דוד בן זלמן ושרה אבנית ז"ל נלבי"ע סיון תשע"ט</p>	<p>לע"י רבי יעקב ז"ל בן אברהם ועיישה וחנה בת יעיש ושמחה סבג לע"י גב' לוריין הופמן ז"ל לע"י הנופלים במערכה על הגנת המולדת היי"ד</p>	<p>לע"י חיים משה בן קוקה יהודית כהן ז"ל נלבי"ע ז' בתשרי תשע"ה לע"י נורמן רוסק נלבי"ע בכ"ב באב לע"י הנופלים במערכה על הגנת המולדת היי"ד</p>	<p>לע"י סוזי בת עליזה כהן ז"ל נלבי"ע כ"ד בחשוון תשע"ח</p>
---	--	--	---

חמדת הדף היומי

האם כל הזמן מלווים אותנו מלאכים?

הרב עקיבא כהנא

בגמרא שאותה נלמד השבוע (דף ס ע"ב) נאמר כי כשאדם נכנס לבית הכסא מצווה עליו לומר: "התכבדו מכובדים" ואביי הוסיף שיש לומר: "שמרוני שמרוני, עזרוני עזרוני, סמכוני סמכוני, המתינו לי המתינו לי, עד שאכנס ואצא" ולבקש מהמלאכים המלווים את האדם לחכות לאדם מחוץ לבית הכסא וללוות אותו בחזרה כשהוא חוזר.

דין זה שיש לומר למלאכים לחכות לפני שאדם נכנס לבית הכסא, **נפסק להלכה** ברמב"ם (ז, ה), **אלא שהבית יוסף (או"ח ג) הביא בשם אבודרהם** שאין לאדם לאומרו, משום שנראה כיוהרא לומר שהמלאכים מלווים אותו, וכתב שלכן היום לא נהגו לאומרו. **וכך גם כתב בשולחן ערוך (ג). סמך לדברים אלו ניתן להביא מדברי החבר בכוזרי (ג, יא) שהסביר על החסיד וכתב** שהוא מגיע למעלה כזו שהוא רואה כל הזמן את השכינה ואת המלאכים עמו, ולכן "אל יגדל בעיניך" מה שהוא אומר "התכבדו מכובדים" כשהוא נכנס לבית הכסא.

היעב"ץ (מור וקציעה ג) דחה את דברי הבית יוסף וכתב שטעם זה אינו נכון, משום שמובא בגמרא בכמה מקומות ששני מלאכי שרת מלווים כל אדם, וכך גם נאמר בגמרא בשבת (ק"ט ע"ב) ששני מלאכי שרת מלווים כל אדם לביתו, והוא מוכיח שגם אם אדם חוטא מלווים אותו שני המלאכים. **אלא שהסיבה** שלא נהגו לאומרו היא משום שבזמן הגמרא היו בתי הכסא היו בשדה, והיתה סכנה של מזיקים, וביקשו מהמלאכים שיעזרו להם וישמרו אותם מהיזק, אבל בימינו שבתי הכסא בעיר לא נהגו לאומרו, משום שבתי הכסא אין בהם סכנה בכלל, ואם כן אדם שהולך להתפנות בשדה צריך לומר "התכבדו מכובדים". **ומכל מקום** כתב שכיון שלא נהגו בימינו לאומרו הרי שאם אדם אומר את זה יש בכך משום יוהרא. **לפי דבריו** שיש כאן תפילה למלאכים הוא האריך בשאלה האם מותר לפנות בתפילה למלאכים או לא (ולולי דבריו היה ניתן לפרש שהמילה שמרוני פירושה - חכו לי, ויש שלא גרסו את המילה עזרוני, וכ"כ הרב עידאן בירחון ויען שמואל חלק ה, עמ' שכח).

ערוך השלחן (ג, ב) הסביר את דברי הבית יוסף שנכון אמנם ששני מלאכי השרת מלווים את האדם בכל דרכיו, גם לדעת השו"ע, אלא שבימיהם היו האנשים מרגישים את נוכחות המלאכים, ולכן היה ראוי להם לומר למלאכים שיחכו להם, ולבקש מהם שיישארו מחוץ לבית הכסא וישמרו עליהם, אבל בימינו שרוב האנשים אינם מרגישים בהמצאות המלאכים, הרי יש בזה יוהרא אם אדם אומר למלאכים שיחכו לו כאילו הוא מרגיש כל הזמן במציאותם. **הציץ אליעזר (טו, יד) מסביר** שגם לדעת השו"ע יש שני מלאכים שמלווים את האדם, וכדברי היעב"ץ, אלא שאם אדם מתנהג בצורה לא יפה, הרי ששני המלאכים שמלווים את האדם ישנו את תפקידם משמירה עליו, להסתכלות ועדות על מעשיו הרעים, ולכן אדם שהוא מתנהג לא יפה אין לו לפנות למלאכים בבקשה שישמרו אותו, שהרי תפקידם השתנה, ולכן לא נהגו היום משום חשש יוהרא לפנות למלאכים, אלא כשמתעסקים בדבר מצווה כמו סעודת שבת.

הרב יקותיאל יהודה הלברשטאם (דברי יציב או"ח קכג) כתב שהחתם סופר סבר שכיון שבימינו זו יוהרא לומר שמלאכי השרת מלווים אותנו, אין לומר את הפיוט "שלום עליכם" בליל שבת. ואם אכן מלאכי השרת מלווים אותנו כל השבוע כדברי היעב"ץ, אם כן מה עניין לומר כלל שלום עליכם? והסביר שאולי לשבת באים מלאכים אחרים. **בשבט הלוי (א, רה) כתב** שאף שבכל יום לא זוכים למלאכים, בליל שבת כל אחד זוכה, ולכן אומרים את הפיוט "שלום עליכם". **הרב זוננפלד (שלמת חיים או"ח יא) כתב** שגם בליל שבת אין לומר למלאכים "התכבדו מכובדים", משום שהם באים רק לשליחות של ליל שבת, הרי שאין חשש שהם יבואו עם האדם לבית הכסא, שאין מתפקדים ללוות אותו כל הזמן.

בשערי תשובה (או"ח ג, א) הביא בשם האר"י שאמירת התכבדו מכובדים בכניסה לבית הכסא טובה על מנת שלא להרהר בדברי תורה בתוך בית הכסא. **ופתחי תשובה (יור"ד רמו, י) כתב** שלדעתו כלל לא שייך בזה יוהרא, משום שהאדם אינו עושה את זה בפני הציבור אלא ביחידות.

סיכום: בגמרא נאמר שיש לפנות למלאכים לפני שנכנסים לבית הכסא ולומר להם "התכבדו מכובדים" בשו"ע נאמר שאין לאומרו, משום שנראה כיוהרא שאדם אומר שמלאכי השרת מלווים אותו. היעב"ץ חולק עליו וסובר שהטעם שאין אומרים אותו הוא משום שבתי הכסא שלנו שמורים. אמנם, מפרשים אחרים פירשו שאף שמלאכי השרת מלווים את האדם, הרי בימינו אין אדם מרגיש בקיומם, או שאין הוא במדרגה לפנות אליהם באופן זה. האר"י אמר שיש טעם נוסף לאמירת התכבדו מכובדים על מנת שלא להרהר בדברי תורה בתוך בית הכסא.

[ניתן ליצור קשר עם הכותבים דרך: info@eretzhemdah.org](mailto:info@eretzhemdah.org)

מתפללים לרפואתם השלימה של:

נתנאל אילון בן שיינא ציפורה
רבקה רינה בת גרונה נתנה
ויקי ויקטוריה בת דייזי

ניר רפאל בן רחל ברכה
אסתר בת רחל
מאירה בת אסתר

אסתר מיכל בת גיטל
יפה בת רחל יענטע
יהודית שרה בת רחל

בתוך שאר חולי עם ישראל

הלכה פסוקה

תקצירים מתוך פסקי דין - רשת בתי הדין 'ארץ חמדה גזית'

עורך: הרב הדיין עקיבא כהנא, חוקר במכון משפט והלכה בישראל.

טענות תושב בעניין סמכות ועד קהילה לקיים הליך בוררות בפני רב הישוב

'ארץ חמדה גזית' ירושלים / כסלו תשע"ג / תיק 72021

דיינים: הרב דניאל מן, הרב דניאל כ"ץ, הרב סיני לוי

המקרה בקצרה:

הנתבעת היא אגודה שיתופית חקלאית (להלן, האגודה החקלאית) ביישוב מסוים שיש בו גם אגודה שיתופית קהילתית (להלן האגודה הקהילתית). התובע הוא חבר האגודה הקהילתית. הנתבעת קיימה בוררות בינה לבין האגודה השיתופית בפני רב היישוב, ולתובע היו טענות שונות על הליך זה, אותן הגיש לבית דין זה. הנתבעת טענה כי על בית הדין לדחות את התביעה על הסף, כיוון שהתובע אינו רשאי לתבוע את הנתבעת באופן אישי לאחר שהאגודה בה הוא חבר הסכימה לבוררות. בנוסף, האגודה הקהילתית פעלה באופן סביר. מה גם שבמהלך הדיון בפני בית הדין, התובע נבחר לחבר ועד האגודה הקהילתית. במסגרת הדיון ביקש בית הדין את תגובת האגודה הקהילתית.

פסק הדין: בית הדין דחה את התביעה וקבע כי לא ידון בתביעה הציבורית שנידונה בין האגודה הקהילתית לאגודה החקלאית בפני הרב. בית הדין כתב כי התובע רשאי להגיש תביעה אם נגרם לו נזק אישי.

נימוקים בקצרה:

1. דיון בבית דין לאחר דיון בבית דין אחר

בגמרא (בבא בתרא קלח ע"ב) נאמר שבית דין לא רשאי לבקר פסק דין של בית דין אחר אמנם הפתחי תשובה (ח"מ"ט, ג) כתב שאם יש חשש טעות אכן בית הדין בודק פסקי דין של בתי דין קודמים, אלא שבמקום שאין בו חשש טעות אין לבית הדין לפתוח בבדיקה. בנוסף כיון שהאגודות קיימו הליך של בוררות בפני הרב, הרי שבהליך כזה הבורר לא כפוף לדיני התורה באופן דווקני, והוא מוסמך להפעיל שיקול דעת, ולכן לא ניתן לבקר פסק בורר שכזה. **לפיכך, לא ניתן לבקר את החלטת הרב בבוררות.**

2. סמכות האגודה הקהילתית לעסוק בקרן מבני ציבור

אמנם, יש מקום לדון בטענת התובע שלאגודה הקהילתית לא היתה סמכות להסכים לבוררות אצל הרב בשאלות שהיו במחלוקת לגבי קרן מבני ציבור. דיון: בחוזה שבין התושב לאגודה הקהילתית נכתב כי התושב מסמיך את האגודה הקהילתית לנהל את כספי הקרן בשם הציבור. כיון שהאגודה הקהילתית ניהלה הליך כנגד האגודה החקלאית, הרי שהיא ייצגה את התושב התובע שאינו יכול להתנגד להליך ולדרך בה נוהל.

3. טענות לנגיעה אישית של חברי הנתבעת

התובע טען שהליך הבוררות לא היה תקין, משום שיש בהחלטות משום ניגוד עניינים. בית הדין דחה את הטענה, בפתח הדברים הזכיר בית הדין שדין וועד האגודה כדין טובי העיר, משום שהם נבחרו על ידי חברי האגודה, והרמ"א (ח"מ"ב, א) פסק שנוהגים שטובי העיר נחשבים בעיר שלהם כמו בית הדין הגדול. בנוסף, יש תוקף להחלטות גם אם חברי לוועד היתה נגיעה אישית מסוימת. זאת, משום שמטבע הדברים החלטות שמתקבלות בוועד קהילה נוגעות גם לחברים המחליטים בעניין זה. מחובתו של כל נציג ציבור להכריע בהצבעות לשם שמיים כדברי הרמ"א (ח"מ"קסג, א). כך גם כתב הרשב"א (ה, רעג) שניתן להתדיין בפני דיינים שהם חברים בקהילה, כיוון שאין אפשרות אחרת. כך גם כתב בספר משפטי שמואל (צב) שיש להכשיר מינוי קרובים לטובי הקהל, וכך נהגו בכל קהילות ישראל. לכן יש לקבל הכרעות כאלו גם אם התקבלו על ידי אנשים הנוגעים בדבר בהיותם חברי קהילה.

4. אופן ההתנהלות של חברי הנתבעת בבוררות

לתובע היו טענות רבות על אופי ההליך בפני הרב, ועל מיצוי בירור העובדות. אולם, למיטב הבנת בית הדין התנהלות האגודה הקהילתית בהליך הבוררות נבעה משיקולים כלכליים או חברתיים, וחברי הוועד התייעצו עם אנשי מקצוע. לכן ניתן לראות את החלטת האגודה הקהילתית כפשרה שעושים טובי הקהל בנכסי הציבור, הדבר מצוי בתחום סמכותם של טובי הקהל כפי שמפורש בשו"ת דברי ריבות (סג), הוא הביא ראייה משו"ת הרא"ש (ו, כד) שכתב שטובי הקהל יכולים להתפשר עם מישהו על המס שהוא חייב להם.

5. טעות של טובי העיר אינה חוזרת

הראנ"ח (מים עמוקים ב, סג) כתב שגם במקרה שבו טובי העיר קיבלו סכום כסף ממישהו ופטרו ממיסים את כל נכסיו, אין טובי העיר יכולים לחזור מהסכמתם. זאת, למרות שבני העיר מתנגדים להסכמה שלהם, משום שכל מה שהחליטו טובי העיר – קיים. לעומת זאת המהרשד"ם (ח"מ"תה) סבור שהשאלה אם ניתן לבטל החלטה שגויה של טובי העיר תלויה במנהג המקום. בכל מקרה במקרה שלנו לא מדובר בטעות מובהקת אלא לכל היותר בשיקול דעת מוטעה (לטענת התובע), ובמקרה כזה כולם מודים שלא יכולים טובי הקהל להחזיר את הדברים.

למעבר לפסק הדין

שו"ת במראה הבזק

(מתוך ח"ב)

Quito, Ecuador

קייטו, אקוודור

אדר א' תשנ"ב

תוקפו של גיור קונסרבטיבי לעניין הצטרפות לקהילה

שאלה

אני פונה אליכם לברר את זה העניין. איש בקהילתנו נשוי לגויה ולהם שלושה ילדים. המבוגר מתקרב לגיל בר-מצוה. על מנת שהילדים שלהם יחשבו ליהודים, בצעו גיור לשלושתם, וכן לאשתו, ע"י רב קונסרבטיבי בארה"ב. הילדים לומדים בביה"ס היהודי היחיד במקום (חילוני, כי אין במקום יהודים שומרי תורה ומצוות). הם משתתפים בפעילויות מסויימות של הקהילה ומעוניינים שילדיהם ישתלבו בחיי הקהילה היהודית ולכן הם מאוד מעוניינים שהילד שלהם יעשה בר-מצוה בבית הכנסת. מה להגיד להם, ואיך? האם יש צורך לבצע חופה להורים, אם נקבל במקרה הזה את הגיור. כדאי להזכיר שבקהילתנו יש הרבה מקרים של גיורים שנעשו ע"י "רב" לפני כמה שנים ובקהילה הם נחשבים כיהודים גמורים, ולכן ילדיהם עושים בר-מצוה בלי ספק מצידם, ומאוד קשה להתנגד לזה, מכיוון שזה חלק לא מבוטל מהקהילה. האם יש אפשרות במקרה הזה לקבל את הגיור הקונסרבטיבי אך ורק לענין הבר-מצוה, או בכל אופן לדחות אותם.

תשובה

מן הראוי להתנגד בכל תוקף לכל הכרה בגיור קונסרבטיבי, ויש להדגיש כי גוי שעבר תהליך "גיור" שכזה, נשאר בגיורתו ואיננו נחשב ליהודי!¹ בהתחשב במצב המיוחד של קהילתך, ואם אמנם אינך יכול לעמוד בלחץ, ויהיה חשש לביטול מוסד הרבנות האורתודוקסית בקייטו אקוודור, אזי יש לרשום את "המתגיירים" הללו בפנקס הקהילה כגויים בצורה ברורה ומפורשת, ואלו לעניין שיתופם בחיי-הקהילה אפשר להקל בדיעבד בכל מקום שאין צורך בהיותם יהודים לצורך העניין, כגון לעלות לתורה חוץ למניין שבעה קרואים וכדו'.

¹ שו"ת "אגרות משה" (יורה דעה ח"א סי' קס, ושם ח"ג סי' עז סעיף ב), ועיין עוד שו"ת "במראה הבזק" (ח"א תשובות עט, פד, צז; צז; 3; כד, לז במהדורה ראשונה).

בשם צוות המשיבים ובברכת התורה,

הרב משה ארנריך הרב יוסף כרמל
ראשי הכולל

גם אני מאשר:
הרב שאול ישראלי

ניתן ליצור קשר עם הכותבים דרך: info@eretzhemdah.org

הספר משטר ומדינה בישראל על פי התורה (4 כרכים) מאת הרב נפתלי בר אילן, יצא לאור בעריכה חדשה בהוצאת מכון "ארץ חמדה" הספר מתמודד עם אתגרי השעה הניציבים בפני המדינה היהודית העצמאית ע"י ניתוח ובירור מקיפים במקורות. בין הנושאים הנדונים - משטר דמוקרטי ומלוכני, שלטון החוק, הפרדת רשויות, ביקורת שיפוטית, טוהר השלטון, מדיניות פסקלית ומוניטרית, שירותי רווחה, סל תרופות, איכות הסביבה, משפט בינלאומי, אמנת ג'נבה, כבוד האדם וחירותו, פיתוח האישיות, זכויות אזרח ועוד ועוד. זכה בפרס הרב קוק ובפרס הרב ישראלי של מכון ארץ חמדה.

לרכישה

חדש - "צפנת ישעיהו" מאת הרב יוסף כרמל
הנביא ישעיהו פעל באחת מהתקופות הסוערות והדרמטיות ביותר בחיי האומה הישראלית, תקופה של ציפייה למשיח שנשברה ברעש אדמה נורא, וחוללה גם מהפך רוחני ופוליטי. האור בקצה המנהרה הפציע שוב רק בימיו של חזקיהו. צפנת ישעיהו: מעזיה עד אחז מפגיש אותנו עם שלושה מלכים שעמדו בצומת היסטורי זה בתולדות עמנו: עוזיה, המלך שדרש את האלוהים אך לקה בצרעת בעקבות חטאו; יותם, המלך הצדיק ביותר בתולדות עמנו; ואחז, המלך אשר הכיר בקב"ה אבל לא האמין בהשגחתו. בבואו לבבואות ישעיהו, נצמד הרב כרמל, לדברי חכמינו וגדולי הראשונים, ומציע דרך מרתקת ללימוד תנ"ך בעקבות חז"ל. קריאה זו מבהירה את התכנית האלוהית ומבררת סוגיות עקרוניות באמונה. צפנת ישעיהו מגלה לקורא את משמעות הנבואות לדורו של הנביא ואת הרלוונטיות שלהן לדורנו.

לרכישה